

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2023. gada 4. decembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Artūrs Kučs un Anita Rodiņa,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Senāta (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 185/2023),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Maksātnespējas likuma 13. panta otrās daļas 3. punktu, ciktāl tas nosaka aizliegumu personai, attiecībā uz kuru kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz personu nereabilitējoša pamata, strādāt par maksātnespējas administratoru (turpmāk – apstrīdētā norma), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam.

2. Maksātnespējas likuma 13. panta otrās daļas 3. punkts noteic, ka par administratoru nevar būt persona, kura sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu vai pret kuru izbeigts kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu uz personu nereabilitējoša pamata.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ pantam;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 9. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir tiesai, izskatot administratīvo lietu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.¹ panta pirmās daļas 2. punktam pieteikums iesniedzams, ja tiesa, izskatot administratīvo lietu kasācijas kārtībā, uzskata, ka norma, ko iestāde ir piemērojusi vai kas administratīvajā tiesas procesā būtu jāpiemēro šajā lietā, neatbilst Satversmei.

Pieteikuma iesniedzēja izskatīšanā kasācijas kārtībā ir administratīvā lieta Nr. A420290219, kas ierosināta pēc personas pieteikuma par administratīvā akta atcelšanu. Ar Maksātnespējas kontroles dienesta (turpmāk – Dienests) lēmumu minētā persona atcelta no maksātnespējas administratora amata, pamatojoties uz apstrīdēto normu. Proti, Dienests konstatējis, ka pret personu, kad viņš bija nepilngadīgs, bija ierosināts kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, bet vēlāk tas ir izbeigts uz personu nereabilitējoša pamata. Tādējādi no pieteikuma izriet, ka iestāde ir piemērojusi apstrīdēto normu un tā būs jāpiemēro arī Pieteikuma iesniedzējam, izskatot konkrēto administratīvo lietu kasācijas kārtībā.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam, jo tajā ietvertais pamattiesību ierobežojums neesot samērīgs. Proti, pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi varot sasniegt ar personas pamattiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, piemēram, pieļaujot katra individuālā gadījuma izvērtēšanu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot tam Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Pieteikums ir formulēts motivēta lēmuma veidā, tajā ir sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.¹ pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Maksātnespējas likuma 13. panta otrās daļas 3. punkta, ciktāl tas nosaka aizliegumu personai, attiecībā uz kuru kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz personu nereabilitējoša pamata, strādāt par maksātnespējas administratoru, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 101. panta pirmajai daļai un 106. panta pirmajam teikumam” pēc Senāta pieteikuma (pieteikums Nr. 185/2023).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2024. gada 5. februārim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš